

Dosarul nr. 2r-176/22

2-21133959-01-2r-05042022

Prima instanță: Judecătoria Soroca, sediul Central (jud.: C. Botnari)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud.: S. Procopciuc, N. Chircu, E. Grumeza)

ÎNCHEIERE

11 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Bița Anatolie,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Bița Anatolie
împotriva Dumitraș Iurie cu privire la încasarea prejudiciului moral,
împotriva încheierii din 14 ianuarie 2022 a Curții de Apel Bălți, prin care a
fost restituită cererea de apel depusă de Bița Anatolie împotriva hotărârii din 19
octombrie 2021 a Judecătoriei Soroca, sediul Central,

c o n s t a t ă:

La 09 septembrie 2021 Bița Anatolie a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Dumitraș Iurie solicitând încasarea prejudiciului moral în sumă de
10 000 de lei.

Prin hotărârea din 19 octombrie 2021 a Judecătoriei Soroca, sediul Central a
fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Bița Anatolie.

La 16 noiembrie 2021 Bița Anatolie, a depus cerere de apel nemotivată și
netimbrată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea hotărârii din 19
octombrie 2021 a Judecătoriei Soroca, sediul Central, cu emiterea unei hotărâri noi
de admitere a acțiunii.

Prin încheierea din 20 decembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs
cererii de apel depuse de Bița Anatolie, și s-a acordat apelantului termen de pînă la
11 ianuarie 2022 pentru înregistrarea la Direcția Evidență și Documentare
Procesuală (cancelarie) a Curții de Apel Bălți pentru lichidarea neajunsurilor cererii
de apel și anume, să prezinte motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul
și dovada de plată a taxei de stat în sumă de 75 lei. Totodată, s-a comunicat
apelantului că în cazul în care nu va lichida neajunsurile menționate în termenul
stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită fără examinare,
cu toate documentele anexate la acestea.

La 16 decembrie 2021 Judecătoria Soroca, sediul Central a înregistrat cererea
de apel motivată declarată de Bița Anatolie, care a fost remisă în adresa Curții de
Apel Bălți și înregistrată la data de 22 decembrie 2021.

Prin încheierea din 14 ianuarie 2022 a Curții de Apel Bălți, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, a fost restituit apelul declarat de Bița Anatolie, din motiv că în termenul stabilit de instanța de apel apelantul nu a înlăturat integral neajunsurile menționate de instanța de apel, și anume nu a prezentat dovada achitării taxei de stat în sumă de 75 lei.

La 10 martie 2022, prin intermediul oficiului poștal Bița Anatolie, a declarat recurs împotriva încheierii din 14 ianuarie 2022 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii instanței de apel, cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea cererii de recurs a invocat că prin încheierea din 20 decembrie 2021 a Curții de Apel Bălți i-a fost acordat termen pînă la data de 11 ianuarie 2022 pentru prezentarea cererii de apel motivată și dovada de achitare a taxei de stat în sumă de 75 de lei. A invocat că nu a prezentat bonul de plată în termenul stabilit, deoarece codul IBAN care l-am prezentat la bancă sa dovedit a fi unul fals, iar grefierul Curții de Apel Bălți a refuzat să-i dea codul corect, îngrădindu-i astfel dreptul la un proces echitabil.

La 05 aprilie 2022 în adresa intimatului Dumitraș Iurie a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Bița Anatolie cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, însă intimatul nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv (f.d.72).

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materiale cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a restitui recursul ca fiind depus în afara termenului legal.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen sau instanța de recurs a refuzat să efectueze repunerea în termen.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (2) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii judecătorești se restituie în baza a cel puțin unuia din temeiurile prevăzute la alin. (1), printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac.

După cum denotă actele cauzei, nefiind de acord cu hotărârea din 19 octombrie 2021 a Judecătoriei Soroca, sediul Central, la 16 noiembrie 2021 Bița Anatolie a contestat-o cu apel nemotivat și netimbrat.

Prin încheierea din 20 decembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Bița Anatolie, și s-a acordat apelantului termen de pînă la 11 ianuarie 2022 pentru înregistrarea la Direcția Evidență și Documentare Procesuală (cancelarie) a Curții de Apel Bălți pentru lichidarea neajunsurilor cererii de apel și anume, să prezinte motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și dovada de plată a taxei de stat în sumă de 75 lei. Totodată, s-a comunicat apelantului că în cazul în care nu va lichida neajunsurile menționate în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită fără examinare, cu toate documentele anexate la acestea.

La 16 decembrie 2021 Judecătoria Soroca, sediul Central a înregistrat cererea de apel motivată declarată de Bița Anatolie, care a fost remisă în adresa Curții de Apel Bălți și înregistrată la data de 22 decembrie 2021.

Ca urmare, prin încheierea din 14 ianuarie 2022 a Curții de Apel Bălți, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, a fost restituit apelul declarat de Bița Anatolie, din motiv că în termenul stabilit apelantul nu a înlăturat integral neajunsurile menționate de instanța de apel, și anume nu a prezentat dovada achitării taxei de stat în sumă de 75 lei.

Se reține că la 17 ianuarie 2022 Curtea de Apel Bălți, prin intermediul oficiului poștal, a expediat copia încheierii din 14 ianuarie 2022, la adresa de domiciliu indicată de Bița Anatolie în cererea de apel: r-nul Soroca, s. Rublenița (f.d. 58), recepționată de către ultimul la 22 ianuarie 2022, fapt ce rezultă din avizul poștal de recepție (f.d. 62).

Conform art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Potrivit art. 111 alin. (1)-(3) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Conform art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Colegiul reține că termenul de declarare a recursului este un termen de procedură imperativ, astfel încât nerespectarea acestuia atrage decăderea din dreptul de a mai exercita calea de atac, fără a iniția o abordare a recursului în fond.

Impunerea unui termen de valorificare a căii de atac are ca scop disciplinarea justițiabililor și garantarea securității raporturilor juridice.

Decăderea din dreptul de acces la jurisdicția Curții Supreme de Justiție constituie de asemenea un factor de securitate juridică, conținută în regula de 15 zile, care curge de la data comunicării încheierii (contestate) recurentului și împiedică o permanentă repunere în discuție a soluțiilor irevocabile pronunțate de instanțele de judecată.

Totodată, în conformitate cu art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Conform art. 102 alin. (6) din Codul de procedură civilă, citația sau înștiințarea se trimite la adresa menționată de parte sau de un alt participant la proces.

Potrivit art. 105 alin. (1) și (5) din Codul de procedură civilă, citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmânării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se înmânează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței. Citația sau înștiințarea adresată persoanei fizice se înmânează personal contra semnătură pe cotor.

Astfel, termenul de contestare a încheierii din 14 ianuarie 2022 a Curții de Apel Bălți a început să curgă din 23 ianuarie 2022 (ziua imediat următoare celei în care a fost recepționată încheierea) și a expirat la 06 februarie 2022 (zi de duminică), ultima zi de depunere a recursului fiind 07 februarie 2022 (zi de luni). Respectiv, cererea de recurs înaintată de Bița Anatolie, înregistrată la 10 martie 2022, este tardivă.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Colegiul reține că recursul declarat împotriva încheierii din 14 ianuarie 2022 a Curții de Apel Bălți, înregistrat la 10 martie 2022, este declarat cu omiterea termenului. Reieșind din cerințele inserate în respectiva cerere de recurs, recurentul nu a solicitat repunerea în termen și nu a motivat omiterea acestuia.

Prin prisma prevederilor citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție notează că, termenul de declarare a recursului poate fi restabilit dacă persoanele îndreptățite solicită acest lucru și prezintă probe veridice ce confirmă imposibilitatea de a depune recursul în termen. La caz, recurentul nu a solicitat repunerea în termenul de declarare a recursului, nu a prezentat probe și nu a făcut dovada faptului că motivele pentru care a omis termenul de atac a încheierii, sunt întemeiate.

În acest context, instanța de recurs notează că în conformitate cu art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

De altfel, instanța de recurs reiterează că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă, or, prevederile art. 15 din Codul de procedură civilă, stipulează expres că participanții la proces și alte persoane interesate ale căror drepturi, libertăți ori interese legitime au fost încălcate printr-un act judiciar pot exercita căile de atac împotriva acestuia în condițiile legii.

Față de cele expuse, instanța de recurs consemnează că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă, în practica sa constantă, că „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană în mai multe cauze

de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev contra Fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei, Kemp contra Luxembourg, Diaz Ochoa contra Spaniei) în carte înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Relevantă în acest sens este și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Panomaryov vs Ucraina (hotărârea din 03 aprilie 2008, definitivă din 29 septembrie 2008), în conținutul căreia Curtea a notat că, reînnoirea termenului pentru introducerea unei căi ordinare de atac din motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că recursul a fost depus cu omiterea termenului de declarare și în lipsa cererii de repunere în termen, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a restitui recursul declarat de Bița Anatolie împotriva încheierii din 14 ianuarie 2022 a Curții de Apel Bălți, ca fiind depus în afara termenului legal.

În conformitate cu art. 269-270, art. 426¹ alin. (1) lit. a) și alin. (2), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se restituie recursul declarat de Bița Anatolie împotriva încheierii din 14 ianuarie 2022 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Bița Anatolie împotriva Dumitraș Iurie cu privire la încasarea prejudiciului moral, ca fiind depus în afara termenului legal.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic